

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

2023

Institut pro kriminologii a sociální prevenci

Zpráva evaluačního panelu

SHRNUTÍ

Institut pro kriminologii a sociální prevenci („IKSP“) se v České republice etabloval jako klíčový hráč v oblasti kriminologie a výzkumu trestní politiky. Díky dlouhodobé spolupráci s vládními institucemi, neziskovými organizacemi a dalšími zúčastněnými stranami má organizace možnost zaměřovat se na aktuální a relevantní společenské otázky a aplikovat výsledky výzkumu na konkrétní politická opatření. Tento přístup posiluje jeho společenský přínos a relevanci.

Jedním z hlavních faktorů zvyšujících společenský přínos IKSP je unikátní přístup k neveřejným datům poskytovaným zřizovatelem a důraz na zpracování jeho jasně definovaných potřeb. V tomto směru je výhodou postavení organizační složky státu, které mu umožňuje realizovat velmi rychlý a neformální proces transferu znalostí do aplikační praxe, skrze zapojení jeho expertů do tvorby a hodnocení politik a dalších pracovních těles zřizovatelského resortu.

V rámci analýzy trestní politiky je IKSP schopen poskytovat relevantní doporučení pro zlepšení právních předpisů, což přispívá k efektivnějšímu nastavení opatření prevence kriminality. IKSP se také zapojuje do tvorby politik a vzdělávacích aktivit, zejména v resortu spravedlnosti.

Navzdory některým omezením, jako je možná až přílišná závislost na zřizovateli a omezená mezinárodní spolupráce, udržuje IKSP svou pozici jako uznávaná výzkumná instituce na národní úrovni. Aktivně komunikuje s odbornou veřejností a udržuje si svoji reputaci v kriminologické komunitě. Ve středně až dlouhodobém horizontu však může čelit výzvám vycházejícím z malé autonomie při rozvoji výzkumného programu a stagnaci výzkumného procesu.

Celkově lze říci, že IKSP prokazuje systematický přístup k výzkumu a strategickému řízení a efektivně reaguje na potřeby společnosti. Organizace se snaží překonávat své slabé stránky a soustavně posilovat svoji konkurenceschopnost v rámci daných limitů.

Mezi další silné stránky IKSP patří:

1. Aktivní zapojení výzkumníků do různých forem vzdělávání a profesní přípravy v resortu justice
2. Střednědobé plánování v úzké koordinaci se zřizovatelem a stabilní, předvídatelné a standardní řídicí i plánovací procesy.
3. Vyvážený poměr lidských zdrojů, podpora individuální iniciativy, ať už v komunitních aktivitách nebo při osobním rozvoji
4. Aktivní účast v české vědecké komunitě, zejména v České kriminologické společnosti (ČKS).

Nicméně organizace se potýká i se slabými stránkami:

1. Omezená mezinárodní spolupráce: IKSP má omezenou účast na mezinárodních projektech a spolupracích, což snižuje jeho mezinárodní viditelnost a možnost zapojení do globálních výzkumných sítí.
2. Primárně lokální orientace výzkumu: Převažující orientace výzkumu na lokální kontext znamená omezenou flexibilitu v získávání dalších zdrojů na výzkum v nastupujících tématech a nižší zapojení do mezinárodního výzkumu.
3. Závislost na zřizovateli: Dominantní směřování výzkumu na aktuální (čti krátkodobé až střednědobé) potřeby zřizovatele může omezovat autonomii instituce ve výběru témat a snižovat potenciál pro rozvoj znalostní základny v oboru.

4. Nižší podíl publikací v anglickém jazyce: Nižší podíl výstupů v anglickém jazyce omezuje dostupnost výsledků v mezinárodně uznávaných oborových časopisech a snižuje mezinárodní viditelnost organizace.
5. Limitované financování pro mezinárodní aktivity: Omezené finanční prostředky pro podporu mezinárodní aktivity (včetně administrativy) brání rozvoji organizace na mezinárodní úrovni a ztěžují zapojení do mezinárodních výzkumných projektů.

V souladu s Metodikou hodnocení výzkumných organizací v působnosti MV hodnotí evaluační panel Institut pro kriminologii a sociální prevenci známkou B, a to při zohlednění dostupných hodnocení modulů 1 a 2 za hodnocenou etapu poskytování institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace.

Souhrnný profil výzkumné organizace	4
Úvod	4
Složení evaluačního panelu	5
Souhrnné hodnocení Modulů 1 a 2	5
MODUL 3 – SPOLEČENSKÁ RELEVANCE	6
Klastr 3.1 - Společenská relevance/společenský přínos hodnocené organizace	6
Klastr 3.2 – Projekty a výsledky aplikovaného výzkumu	6
Klastr 3.3 – Transfer technologií a spolupráce s uživateli výsledků	7
Klastr 3.4 – Spolupráce s výzkumným a podnikatelským prostředím	8
Klastr 3.5 – Uznání uživatelskou a výzkumnou komunitou	9
Klastr 3.6 – Společenské dopady a popularizace VaVal	10
Hodnocení modulu 3	11
Silné stránky modulu 3	11
Slabé stránky modulu 3	11
MODUL 4 – UDRŽITELNOST VÝZKUMNÉ ČINNOSTI	12
Klastr 4.1 – Organizace, řízení a podpora VaVal	12
Klastr 4.2 – Výzkumná infrastruktura	13
Klastr 4.3 – Lidské zdroje a kariéra ve VaVal	13
Klastr 4.4 – Finanční zdroje pro VaVal	15
Klastr 4.5 – Formativní hodnocení VaVal a rozvojová iniciativa s aplikačním potenciálem	16
Klastr 4.6 – Národní a mezinárodní spolupráce	17
Klastr 4.7 – Dobrá praxe ve VaVal	18
Hodnocení modulu 4	20
Silné stránky modulu 4	20
Slabé stránky modulu 4	20
MODUL 5 – STRATEGIE A KONCEPCE	21
Klastr 5.1 – Mise a vize ve VaVal	21
Klastr 5.2 – Cíle a strategie výzkumného programu	21
Klastr 5.3 – Národní a mezinárodní kontext VaVal	22
Klastr 5.4 – Nástroje pro naplňování výzkumné strategie	23
Hodnocení modulu 5	25
Silné stránky modulu 5	25
Slabé stránky modulu 5	25

ÚVOD

Zřizovatel:

Institut pro kriminologii a sociální prevenci („IKSP“) je příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem spravedlnosti; z hlediska poskytování podpory na výzkum, vývoj a inovace („VaVal“) je organizační složkou státu s hlavním zaměřením výzkumné činnosti na bezpečnostní výzkum.

V relevantních evidencích je veden jako samostatná výzkumná organizace.

Identifikátor v IS VaVal: 48136841

Poslání organizace:

Předmětem jeho činnosti je výzkumná a analytická činnost v oboru kriminologie (včetně viktimologie a penologie), trestního práva, trestní a bezpečnostní politiky. Posláním IKSP je přispívat výzkumnou, analytickou, publikační a další činností k tvorbě kvalitní trestní legislativy a k formulování trestní a sankční politiky zaměřené na účinnější kontrolu kriminality a tím i na zajišťování vnitřní bezpečnosti státu. Výzkumná činnost IKSP přispívá k ochraně občanů proti kriminalitě a sociopatologickým jevům, a k tvorbě poznatkové základy o této problematice, která je předpokladem pro analýzu reálné účinnosti trestní a sankční politiky. Důraz je kladen na využitelnost výzkumných poznatků IKSP v praxi jejich uživatelů (aplikovaný výzkum), což se odráží mj. ve výběru řešených témat (předem konzultované výzkumné potřeby resortu či dalších uživatelů), v evaluačním charakteru projektů, nebo v transferu poznatků do praxe např. prostřednictvím účasti zástupců IKSP v řadě relevantních pracovních orgánů v rámci resortu i mimo něj. Svou výzkumnou činností se IKSP podílí na naplňování obsahu a cílů bezpečnostního výzkumu, definovaných v Programu bezpečnostního výzkumu ČR 2016–2022, kde poskytovatelem podpory je Ministerstvo vnitra ČR.

IKSP ve své činnosti jako resortní výzkumné pracoviště primárně plní potřeby a zadání zřizovatele. Hlavními uživateli výsledků jeho činnosti jsou tedy organizace a instituce resortu spravedlnosti (ministerstvo, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, Vězeňská služba, Justiční akademie). Dalšími významnými uživateli jsou resort vnitra (zejména odbory bezpečnostní politiky a prevence kriminality MVČR, útvary Policie ČR, Policejní akademie ČR), resorty práce a sociálních věcí či školství. Výsledky činnosti IKSP využívají i meziposortní orgány, zejména Republikový výbor pro prevenci kriminality (a jeho prostřednictvím orgány a instituce podílející se na realizaci Strategie prevence kriminality) či Úřad vlády (Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti, Rada vlády pro lidská práva, Rada vlády pro rovnost žen a mužů...), atd.

Poznatky z odborné činnosti IKSP jsou využívány při vzdělávání a profesní přípravě budoucích či současných odborníků zejména v oborech trestního práva, kriminologie a sociální práce (Justiční akademie, Akademie Vězeňské služby ČR, relevantní veřejné i soukromé vysoké školy), a to jak formou přímé lektorské činnosti pracovníků IKSP, tak v podobě začlenění do studijních pomůcek.

V oblasti výzkumu o kriminalitě a trestní justici plní IKSP také roli zástupce ČR v relevantních mezinárodních projektech, např. European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics

(projekt EU a Rady Evropy), či poskytuje podklady pro plnění úkolů ČR v takových projektech, např. International Classification of Crime for Statistical Purposes (ICCS, projekt OSN-UNODC).

Specifické postavení IKSP je dáno skutečností, že je jediným specializovaným pracovištěm v ČR, které soustavně rozvíjí empirický kriminologický výzkum, a to včetně evaluačních výzkumů opatření a programů na snižování kriminality. Jiné organizace a instituce do oblasti, kterou výzkumně pokrývá IKSP, zasahují spíše nepravidelně v jednotlivých specifických případech či okrajově. Na žádné z vysokých škol v ČR ani v rámci Akademie věd není v současné době výzkumné pracoviště, který by se soustavně zabývalo kriminologickým výzkumem a výzkumem v oblasti trestní politiky, ani takové pracoviště neexistuje v soukromém sektoru. IKSP má jako resortní výzkumné pracoviště přístup ke zdrojům dat z oblasti justice a vězeňství, která představují pro výzkum kriminality, trestní justice, či dopadu uplatňování zákonných norem a opatření, zásadní pramen poznatků. V IKSP je soustředěna převážná část odborníků, zabývajících se v ČR primárně kriminologií.

SLOŽENÍ EVALUAČNÍHO PANELU

Předseda a zástupce poskytovatele:

Luděk MORAVEC, MSc (Econ)

Zástupkyně Ministerstva spravedlnosti

Mgr. Aneta JANIGOVÁ

Nezávislí hodnotitelé – nominace poskytovatele:

- Mgr. Zuzana PODANÁ, Ph.D
- Ing. Helena LINHARTOVÁ

Nezávislí hodnotitelé – výběr z nominačního seznamu organizace:

- doc. PhDr. Jiří BURIÁNEK, CSc.
- JUDr. Petr ŠKVAJN, Ph.D.

SOUHRNNÉ HODNOCENÍ MODULŮ 1 A 2

2017	2018	2019	2020	2021	2022	za hodnocené období
B	B	B	B	B	-	B

KOMENTÁŘ EVALUAČNÍHO PANELU

Panel nedospěl k závěru, že by bylo nutné vyjadřovat další stanovisko ve věci národního hodnocení. Zařazování výstupů IKSP považuje panel za vhodné a jejich hodnocení za relativně vyvážené. IKSP čelí v tomto ohledu stejným limitům a problémům jako další aplikovaně orientované státní výzkumné organizace, které charakterem výsledků ne zcela zapadají do paušalizovaných představ přítomných při tvorbě M2017+.

Panel proto doporučuje poskytovateli při finálním vyhodnocení využít pro IKSP hodnocení v pásmu B, a to pro moduly 1 i 2.

MODUL 3 – SPOLEČENSKÁ RELEVANCE

KLASTR 3.1 - SPOLEČENSKÁ RELEVANCE/SPOLEČENSKÝ PŘÍNOS HODNOCENÉ ORGANIZACE

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
3.1	Obecná sebereflexe společenského přínosu VaVal z hlediska mise hodnocené organizace	8

HODNOCENÍ KLASTRU 3.1 EVALUAČNÍM PANELEM

IKSP je výzkumnou organizací se zaměřením na oblasti kriminologie, trestního práva a bezpečnostní politiky. Jeho činnost zahrnuje široké spektrum aktivit, od (limitně) teoretického výzkumu po tvorbu legislativních materiálů, které naplňují potřeby státní správy a dalších subjektů. IKSP je významným hráčem v oblasti aplikovaného kriminologického výzkumu a lze jej vnímat jako záchytný bod pro relevantní informace a analýzy v kriminologii a trestním právu. Jeho dlouhodobá a kontinuální činnost umožňuje efektivní reakci na aktuální potřeby společnosti, zejména v oblasti trestní politiky, ale i dlouhodobé sledování souvisejících společenských fenoménů.

Nicméně enormně úzká vazba na zřizovatele, může omezovat žádoucí nezávislost při výběru částí výzkumných témat a vést k autokorekci při zpracování výstupů při zpracování kontroverzního materiálu. IKSP se také primárně zaměřuje na situaci v ČR a má omezené možnosti zkoumání mezinárodních kontextů. Navzdory těmto omezením je IKSP ceněným aktérem ve výzkumné komunitě, především díky své odborné kvalitě a přínosu pro trestní politiku a kriminologii.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 3.1

Panel vedl rozsáhlou diskusi k problematice právního postavení organizace a doporučuje diskusi se zřizovatelem k vyhodnocení kladů a záporů případného transformace do podoby veřejné výzkumné instituce. Obecně je panel toho názoru, že by rozvojový plán IKSP měl směřovat k posílení nezávislosti části výzkumného programu (a tedy i financování) na zřizovateli. Tento krok panel vnímá pro obě strany jako potenciálně vzájemně výhodný.

KLASTR 3.2 – PROJEKTY A VÝSLEDKY APLIKOVANÉHO VÝZKUMU

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
3.2	Projekty aplikovaného výzkumu	7
3.3	Významné výsledky aplikovaného výzkumu	6

HODNOCENÍ KLASTRU 3.2 EVALUAČNÍM PANELEM

Projekty reflektují potřeby a výzkumné otázky v oblasti kriminologie a trestního práva a cíleně se zaměřují na analýzu současné situace s cílem formulovat návrhy na zefektivnění stávající praxe. Výstupy projektů jsou relevantní a odpovídají zaměření a obsahu projektů, což je demonstrováno formou metodik, odborných knih, článků v odborných časopisech a prezentací v odborných fórech.

Z uvedených projektů vyplývá, že IKSP je schopna reagovat na konkrétní potřeby v různých oblastech kriminologie a trestní politiky. Implementace výsledků výzkumu má značný aplikační potenciál a přínos pro jednotlivé uživatele, zejména pro orgány státní správy a další subjekty zabývající se právní a trestní problematikou.

Výsledky aplikovaného výzkumu, jak jsou prezentovány, jsou solidní a mají praktické uplatnění, generují relevantní závěry a přímo odpovídají cílům výzkumných projektů. Mezi klíčové výsledky patří:

- Standardizovaný postup pro sběr a vykazování dat o využívání institutů ochranného léčení a zabezpečovací detence, což přispívá k lepšímu porozumění a monitorování této problematiky.
- Metodické postupy pro měření sekundární drogové kriminality, které umožňují přesnější odhad této formy kriminality a přispívají k efektivnějším opatřením v oblasti prevence a trestní politiky.
- Zlepšení programů zacházení s uživateli drog ve vězení, které vedou k lepší rehabilitaci a resocializaci těchto osob.
- Implementace rodinných skupinových konferencí jako součásti restorativní justice, což přispívá k obnově vztahů a prevenci recidivy.
- Zpracování doporučení pro účinnější využití zpráv probačních úředníků při ukládání alternativních trestů, což má pozitivní dopad na rozhodování soudů a efektivitu trestního systému.

Výzkum IKSP má v mnoha případech aplikovanou povahu, čemuž příliš neodpovídá charakteristika převládajících výstupů (odborné knihy). Panel si je vědom toho, že k transferu aplikovaných výsledků do praxe u IKSP dochází skrze různé alternativní kanály, přesto nelze podceňovat dosahování výsledků aplikované povahy, jak je vnímá národní metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 3.2

- Neopomíjet přípravu zadavatelů na využití získaných výsledků.
- Zvážit intenzivnější prezentaci výsledků na nadnárodní úrovni – výsledky prezentované prostřednictvím WoS, SCOPUS.
- V relevantních případech se snažit zapojovat širší okruh uživatelů výsledků, usilovat o zapojení do mezinárodního výzkumu.
- Výzkum IKSP má v mnoha případech aplikovanou povahu, čemuž příliš neodpovídá charakteristika výstupů (odborné knihy). V relevantních projektech by proto IKSP mělo usilovat i o jiné druhy výstupů (H, Nmet, Vsouhrn).

KLASTR 3.3 – TRANSFER TECHNOLOGIÍ A SPOLUPRÁCE S UŽIVATELI VÝSLEDKŮ

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení

3.4	Systém a podpora transferu technologií a ochrany duševního vlastnictví	5
3.5	Interakce hodnocené organizace s uživateli výsledků	8

HODNOCENÍ KLASTRU 3.3 EVALUAČNÍM PANELEM

Interakce mezi IKSP a uživateli výsledků probíhá prostřednictvím různých aktivit, jako jsou odborné semináře, účast v pracovních skupinách a komisích, poskytování podkladů ke strategickým materiálům a prezentace výsledků na konferencích. Tato spolupráce umožňuje efektivní přenos znalostí mezi výzkumem a praxí a přispívá k celkové vyšší úrovni využitelnosti dosažených výsledků.

Výsledky jsou prezentovány prostřednictvím různých publikačních kanálů, včetně odborných knih, článků v odborných periodikách, metodik a dalších. Tato komunikace probíhá jak v tištěné, tak online formě, což zajišťuje snadný přístup k informacím pro další zainteresované strany, výzkumníky i veřejnost.

I přes relativně aktivní spolupráci s hlavními uživateli výsledků (státní správou) je prostor pro rozšíření spolupráce s dalšími výzkumnými organizacemi a neziskovým sektorem, což by mohlo vést k dalšímu rozšíření využití výsledků v praxi i v návazné výzkumné činnosti. Vzhledem k povaze činnosti IKSP, která se zaměřuje na plnění úkolů stanovených zřizovatelem, je důležité, aby další spolupráce byla strategicky a efektivně řízena s ohledem na kapacity organizace.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 3.3

- Datové soubory by měly být otevřeny využití dalšími badateli.
- efektivitu transferu znalostí by mohlo zvýšit plánování vyššího podílu typických výstupů aplikovaného výzkumu v projektech (viz 3.3).
- Pokračovat ve spolupráci s aktuálními partnery, usilovat o rozšíření okruhu uživatelů
- Při diskusi se zřizovatelem klást důraz na uvolnění části/rozšíření kapacity pro rozvojové perspektivní témata a spolupráce, zejm. v účelových podporách (a omezení současného více než 90% podílu institucionálního financování výzkumné činnosti mimo zdroje zřizovatele).

KLASTR 3.4 – SPOLUPRÁCE S VÝZKUMNÝM A PODNIKATELSKÝM PROSTŘEDÍM

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
3.6	Interakce hodnocené organizace s výzkumným sektorem	4
3.7	Interakce hodnocené organizace s podnikovým sektorem	5

HODNOCENÍ KLASTRU 3.4 EVALUAČNÍM PANELEM

IKSP se dominantně zaměřuje na plnění úkolů stanovených zřizovatelem, což činí spolupráci s výzkumným sektorem spíše výjimečnou. Nicméně, přestože nejde o častou praxi, spolupráce s výzkumnými organizacemi jak v ČR, tak v zahraničí, poskytuje institutu možnost rozšíření tematického záběru, získání nových perspektiv a rozvoje inovativních metodických přístupů. Vzhledem k velikosti kriminologické a sociologické komunity v ČR existuje potenciál pro výrazně větší komunitní roli IKSP, jednak v domácích, ale také v zahraničních projektových aktivitách, zejm. s cílem překonání vlastních kapacitních limitů.

Spolupráce s podnikovým sektorem jako takovým je pro IKSP z podstaty jeho činnosti irelevantní. Panel proto v hodnocení reflektuje relativně aktivní spolupráci s neziskovými organizacemi, které mohou být zajímavým partnerem, zdrojem dat i potenciálním uživatelem. Rozvoj tohoto vektoru spolupráce lze považovat za více než žádoucí.

Interakce organizace se zřizovatelem, jako specifickým uživatelem výsledků je více než intenzivní. Vzájemná provázanost každodenní činnosti organizace, postupů řízení výzkumného programu, plánování i financování je vysoká. Neustálá interakce se zřizovatelem je specifickým kanálem pro transfer znalostí z IKSP do aplikační praxe. Vztah se zřizovatelem je v zásadě symbiotický.

Na druhou stranu je takto úzká vazba potenciálně problematická z hlediska rozvojové dynamiky. Panel také vnímá riziko potenciálního zahlcení IKSP požadavky zřizovatele, ať už v podobě ad hoc požadavků nebo naddimenzování střednědobého plánu činnosti.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 3.4

- Rozvíjet společné projekty s partnery (zejm. v účelové podpoře)
- Usilovat o vyšší míru spolupráce s výzkumným sektorem, jak v ČR, tak ideálně i v zahraničí
- Pokusit se nastavit procesy uvnitř IKSP, které organizaci umožní ve větší míře participovat na externích projektech.
- Diskuse se zřizovatelem v rámci tvorby střednědobých plánů by měla zahrnovat i strategii pro spolupráci s dalšími partnery a využívání jejich kapacit pro překonání vlastních kapacitních limitů.

KLASTR 3.5 – UZNÁNÍ UŽIVATELSKOU A VÝZKUMNOU KOMUNITOU

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
3.8	Nejvýznamnější individuální ocenění za VaVal	5
3.9	Uznání národní i mezinárodní komunitou v oblasti VaVal	7

HODNOCENÍ KLASTRU 3.5 EVALUAČNÍM PANELEM

Ocenění, kterých IKSP dosáhlo, jak na tuzemské, tak i na zahraniční úrovni, svědčí o kvalitě jeho kriminologického výzkumu a dlouhodobém přínosu v této oblasti. Zejména v období pandemie COVID-19 byla činnost institutu omezena, přesto však IKSP dokázal udržet svoji aktivitu a zapojení v odborné komunitě.

Zapojení pracovníků IKSP v redakčních radách časopisů, účast na vědeckých konferencích a zvané přednášky odborníků z řad institutu potvrzují vliv a respektované postavení v odborné komunitě. Zvláště v rámci České kriminologické společnosti jsou pracovníci IKSP velmi aktivní, což posiluje pozici institutu jako významného hráče v tuzemské kriminologické komunitě. Zapojení do mezinárodního vědeckého provozu je spíše omezené a soustředí se na jednotlivce a je limitováno související nižší četností příspěvků.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 3.5

- Usilovat o vyšší míru zapojení do mezinárodní vědecké komunity, zejména rozšířit okruh takto aktivních zaměstnanců.

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
3.10	Diseminace výsledků výzkumné činnosti	7
3.11	Aktivity v oblasti popularizace VaVal a komunikace s veřejností	5

HODNOCENÍ KLASTRU 3.6 EVALUAČNÍM PANELEM

Oblast popularizace výsledků výzkumu je pro IKSP spíše okrajovou záležitostí, i když je zjevné, že si organizace uvědomuje její důležitost a aktivita se v tomto směru zvyšuje. Větší důraz na tuto oblast by mohl přispět k širšímu povědomí veřejnosti o výzkumné činnosti a výsledcích IKSP.

IKSP využívá různé tradiční kanály, jako jsou odborné monografie, časopisy, konference, méně již ty moderní a snadno dostupné jako webové stránky a sociální média. Posilování přítomnosti a viditelnosti v některých těchto prezentačních kanálech a ucelenější strategie aktivní propagace výsledků IKSP může přinést racionalizaci některých společenských debat o otázkách zejm. trestní politiky, zvýšit informovanost veřejnosti a posílit tak celkový profil IKSP.

Navzdory určitým nedostatkům lze hodnotit diseminaci výsledků výzkumné činnosti IKSP jako pozitivní. Potenciál pro další zdokonalení nachází panel především v oblasti komunikace s veřejností.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 3.6

- Dokončit revitalizaci webových stránek a systematicky pokračovat v jejich rozvoji.
- V rámci šíření výsledků je možné využít i aktuálních trendů v online prostoru (rozšíření základny sociálních sítí). Současná doba sociálních sítí je příležitostí k šíření poznatků a popularizaci organizace takřka bezplatně.
- Posilovat specifické kanály pro prezentaci výsledků a sekundární využití dat v partnerských organizacích akademického a neziskového sektoru a systematicky pro takové využití a jeho usnadnění vytvářet podmínky.
- Dále usilovat o vyšší míru zapojení do popularizačních aktivit a prezentace kriminologických výzkumů veřejnosti (zejména v médiích).

HODNOCENÍ MODULU 3

IKSP je klíčovým hráčem v oblasti kriminologického výzkumu a trestní politiky. Jeho dlouhodobá spolupráce s vládními institucemi a dalšími zúčastněnými stranami mu umožňuje soustředit se na relevantní společenské otázky a aplikovat výzkumné poznatky na konkrétní politiky. Potenciál pro společenský přínos zvyšuje i unikátní přístup k neveřejným datům zřizovatele a důraz na zpracování jeho jasně definovaných potřeb.

Prostřednictvím analýzy trestní politiky je schopen poskytovat doporučení pro zlepšení právních předpisů, což přispívá k efektivnějšímu boji proti kriminalitě. Dalším příkladem je jeho zapojení do vzdělávacích programů zaměřených na prevenci kriminality, které pomáhají snižovat riziko delikventního chování mladých lidí. IKSP se aktivně zapojuje do tvorby politik, ale i do vzdělávání, zejm. v resortu justice.

Navzdory některým omezením, jako je možná až přílišná závislost na zřizovateli a omezená mezinárodní spolupráce, IKSP aktivně komunikuje s odbornou veřejností a udržuje svou pozici jako uznávaná výzkumná instituce na národní úrovni. Ve středně až dlouhodobém horizontu může čelit výzvám vycházejícím z velmi malé autonomie při rozvoji výzkumného programu, která, v kombinaci s významným objemem požadavků zřizovatele může vést ke stagnaci výzkumného programu. Zachycení a reflexi nových trendů v kriminalitě a jejich studium jsou nutnými podmínkami pro dlouhodobou relevanci IKSP ve výzkumné komunitě. Tyto výzvy se budou prohlubovat v souvislosti s trendy v kriminalitě, jejichž studium vyžaduje silně interdisciplinární přístup.

SILNÉ STRÁNKY MODULU 3

1. Zaměření na relevantní společenské otázky v kriminologii a, do značné míry, i v jejích podoborech.
2. Provázanost se zřizovatelem zvyšuje aplikovatelnost výzkumu, existuje specifický kanál pro transfer znalostí mimo formální výstupy a výsledky, formou expertních skupin a členství, s přístupem přímo do procesu tvorby politik.
3. Přístup k neveřejným datovým zdrojům od zřizovatele.
4. Jasně sladění s výzkumnými potřebami zřizovatele.
5. Aktivní účast v české vědecké komunitě, zejména v České kriminologické společnosti (ČKS).

SLABÉ STRÁNKY MODULU 3

1. Omezená spolupráce s dalšími výzkumnými organizacemi, což může vést s jejich rozvojem k izolaci.
2. Převažující lokální orientace výzkumu s minimální účastí na mezinárodních projektech nebo spolupracích.
3. Směřování výzkumu primárně a dominantně ovlivňováno zřizovatelem, což omezuje autonomii ve výběru témat a tím snižuje potenciál pro rozvoj znalostní základny tam, kde zřizovatel možná momentální potřebu nevidí, ale kde relevance může v budoucnu rychle růst.
4. Formát výstupů převážně v komparativně náročné formě odborných knih namísto formátů běžných v aplikovaném nebo základním výzkumu.

KLASTR 4.1 – ORGANIZACE, ŘÍZENÍ A PODPORA VAVAI

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
4.1	Organizace a řízení VaVal	6
4.2	Vnitřní vyhodnocování a směřování výzkumného programu	7
4.3	Institucionální pravidla využití institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace	6
4.4	Řízení rizik	7

HODNOCENÍ KLASTRU 4.1 EVALUAČNÍM PANELEM

Systém řízení odpovídá potřebám organizace. Struktura zaměstnanců je příznivá, avšak v kvalifikační struktuře existují určité rezervy. Zaměření a činnosti institutu jsou regulovány interními předpisy. Vnitřní systém hospodaření a řízení je propojen s rozpočtovou kapitolou zřizovatele. Organizační struktura je přizpůsobena velikosti organizace a druhu činnosti, což se projevuje i ve složení výzkumných týmů. Činnost organizace je řízena prostřednictvím Střednědobého plánu, dlouhodobých výzkumných úkolů a ad hoc úkolů reagujících na aktuální společenský vývoj. Projektový přístup je zdůrazněn a provázán s víceúrovňovým systémem koordinace. Interdisciplinární přístup je zajištěn složením výzkumných týmů. Oponentní rada a Vědecká rada představují kontrolní mechanismy zaručující odbornou úroveň činnosti. Organizační struktura IKSP je jasně definována, s ředitelem jako vedoucí postavou a Vědeckou radou jako poradním sborem.

Vnitřní vyhodnocování plnění výzkumného programu probíhá systematicky a průběžně, zahrnuje oponenturu výsledků a roční vnější hodnocení ze strany Ministerstva spravedlnosti a Vědecké rady. Navzdory výhodám stabilního systému střednědobých plánů, představuje jeho jistá rigidita výzvu pro dynamičtější rozvoj výzkumné organizace, podobně jako jeho rozsah pro celkovou schopnost pěstovat znalostní základnu v méně probádaných problematikách. Nicméně interní vyhodnocovací mechanismy se jeví být účinné a funkční, stejně jako kontrolní nástroje, což k celkové efektivitě výzkumného programu přispívá.

Institucionální podpora MV je klíčovým prvkem pro stabilizaci činnosti IKSP. Institucionální podpora umožňuje dofinancování náročnějších iniciativ, např. skrze zajištění respondentů pro rozsáhlejší dotazníková šetření, přístupu do vědeckých databází, nákupu výpočetní techniky, zapojení externistů do výzkumu. Tato podpora je cílená a řízená směrem k naplnění strategických cílů IKSP.

Zavedený systém vnitřního vyhodnocování plnění výzkumného programu a řízení kvality je plně dostačující. Řízení rizik je efektivní, protože se rizika zohledňují již při návrzích projektů do střednědobého plánu a pravidelně se vyhodnocují. Hodnocení rizik je nedílnou součástí projektů výzkumných úkolů a je prováděno na dílčích úrovních vedením IKSP a odpovědnými řešiteli projektů. Výstupy jsou průběžně a následně hodnoceny interní i externí oponenturou, a to několika stupni, zahrnujícími také hodnocení externí. Kromě toho má IKSP vypracovaný Interní protikorupční program, který zajišťuje řádné ošetření rizik korupce.

Celkově je systém vnitřního hodnocení a plnění výzkumného plánu důkladný a komplexní, což napomáhá efektivnímu provádění výzkumných aktivit v souladu se strategickými cíli instituce.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 4.1

- Upřesňovat cíle jednotlivých projektů a budovat dlouhodobější koncepce rozvoje.
- Usilovat o vyšší flexibilitu zejména v možnosti uzpůsobovat směřování výzkumu i v průběhu cyklu střednědobého plánu (tj. nejen při jeho tvorbě).
- Incentivizovat získávání projektových zdrojů tak, aby účelové prostředky tvořily zhruba 25% veškerých čerpaných podpor; to umožní zachovat silnou orientaci na střednědobý plán a potřeby uživatele a zároveň dostatečně dynamicky zahrnovat a pěstovat další důležitá a nastupující témata.

KLASTR 4.2 – VÝZKUMNÁ INFRASTRUKTURA

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
4.5	Plánování investic a udržitelnost infrastruktury	6
4.6	Soulad infrastruktury s výzkumným programem	5

HODNOCENÍ KLASTRU 4.2 EVALUAČNÍM PANELEM

IKSP se zaměřuje především na využívání literatury a výzkumných dat namísto investic do nákladných přístrojů, což umožňuje efektivní provádění činností bez vysokých nákladů. Díky institucionální podpoře je možné průběžně obnovovat standardní kancelářské vybavení bez výrazných problémů.

Využití institucionální podpory je v tomto směru vhodné a skutečně napomáhá posilovat výzkumné schopnosti organizace. Do budoucna může vnímání společenskovedního výzkumu jako zdrojově a přístrojově nenáročné disciplíny postupně ustupovat tak, jak skrze proliferaci technologií dochází k propojování společenských a technologických fenoménů. IKSP bude muset časem reagovat na rostoucí význam a relevanci technických oborů ve společenských vědách.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 4.2

- Vytvářet platformy pro efektivní zpřístupňování a sdílení unikátních dat pro výzkum v dalších organizacích s dostatečnou mírou zajištění bezpečnosti a integrity těchto dat.
- Posilovat komunikaci s partnery v oblasti kyberkriminality a rozvíjení zázemí organizace pro práci s daty specifickými pro studium tohoto fenoménu.

KLASTR 4.3 – LIDSKÉ ZDROJE A KARIÉRA VE VAVAI

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
4.7	Personální udržitelnost organizace, struktura lidských zdrojů	6
4.8	Mezinárodní aktivity personálu	4
4.9	Komunitní aktivity personálu	8
4.10	Genderová rovnost	7

HODNOCENÍ KLASTRU 4.3 EVALUAČNÍM PANELEM

IKSP má vyváženou věkovou a genderovou strukturu, s mírnou převahou žen a průměrným věkem zaměstnanců 47 let. Kvalifikační zázemí 19ti výzkumných zaměstnanců odpovídá snaze o interdisciplinární pokrytí řešené problematiky v rozsahu odpovídajícím relativně konzervativnímu výzkumnému programu. Složení a úkoly v rámci výzkumných týmů odpovídají odbornosti, praxi a vytížení jednotlivých výzkumníků. Ke zvyšování kvalifikace personálu dochází, stejně jako k zapojování juniorních pracovníků, zejm. formou stáží a dohod.

Zahraniční zaměstnance organizace v tuto chvíli nepřijímá, což je dáno do značné míry charakterem organizace, ale také absencí mezinárodních projektů a silným akcentem lokálních témat. Panel v tomto smyslu nevyjadřuje normativní pozici, nicméně je vhodné uvést, že z hlediska rozvojového potenciálu v tomto aspektu existuje nevyužitý prostor.

Dlouhodobé pobyty v zahraničí jsou v IKSP poměrně ojedinělé, avšak zaměření těch, které se uskutečnily, odpovídalo oborové oblasti organizace a přineslo rozšíření vědomostní základny. Výsledky těchto pobytů se promítly do některých projektů organizace, a zároveň umožnily prezentaci výsledků IKSP na mezinárodní úrovni. Kromě toho IKSP zapojuje do přeshraniční spolupráce a využívá svého členství v mezinárodních organizacích. Pandemie Covid-19 sice omezila mobilitu pracovníků, ale i přes to IKSP udržuje spojení se zahraničními partnery a umožňuje stáže zahraničním pracovníkům.

Komunitní aktivity personálu jsou jednou z výkladních skříní organizace a samostatným vektorem pro prezentaci výsledků a transfer znalostí do praxe. Sdílení informací a znalostí probíhá prostřednictvím účasti na odborných fórech, konferencích, členstvím v pracovních orgánech a publikacemi. Organizace se aktivně podílí na přípravě budoucích odborníků a na profesním vzdělávání. Její zástupci působí v odborných a pracovních orgánech, realizují lektorskou činnost na vysokých školách, spolupracují s neziskovým sektorem a aktivně se angažují v odborných společnostech. Tato široká škála aktivit a angažovanost pracovníků přesahuje rámec jejich základních úkolů a představuje pozitivní přínos pro organizaci.

IKSP ve výzkumných rolích zaměstnává nadpoloviční podíl žen, to reprezentuje více než dvojnásobek národního průměru. IKSP aktivně dodržuje principy genderové rovnosti a reflektuje resortní postupy Ministerstva spravedlnosti a Koncepti rovnosti žen a mužů. Každoročně podává zprávu k vyhodnocení Strategie rovnosti žen a mužů, implementuje zásady rovného zacházení v poradních orgánech a dbá na vyvážené složení pracovních týmů. Struktura pracovníků i vedoucích týmů je genderově vyvážená, ačkoli vedení má mírně nižší zastoupení žen. IKSP věnuje značnou pozornost opatřením ke sladování rodinného a pracovního života výzkumných pracovníků a celkově se problematice genderové rovnosti věnuje se značnou pozorností. Přesto, některé institucionální procesy zaslouží další pozornost a rozvoj.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 4.3

- Vytvářet podmínky pro dlouhodobé zapojení mladých vědecky kvalifikovaných pracovníků, zdůrazňovat význam vědeckého výkonu při formování týmů.
- Aktivně se snažit o získávání kvalitních kvalifikovaných mladých zaměstnanců, o podporu jejich profesního růstu a udržení v organizaci.
- Podporovat (a motivovat) stávající pracovníky při zvyšování kvalifikace, především získávání Ph.D., které by u výzkumných pracovníků – zejména vedoucích týmů – mělo být samozřejmostí.

- Aktivně posilovat schopnost vysílání vlastních výzkumníků na zahraniční stáže, včetně, ale nikoliv v závislosti na, zapojování do nástrojů účelové podpory pro takové aktivity (např. podprogram 3 programu IMPAKT MV, případně programy mezinárodní spolupráce MŠMT)
- Nadále nabízet stáže zahraničním kolegům a touto cestou posilovat mezinárodní kontakty a spolupráci.
- V návaznosti na výše doporučené otevření prostoru pro iniciativu ústavu nad rámec střednědobých plánů a směrem k internacionalizaci lze doporučit zvážení zapojení zahraničních výzkumníků, alespoň ve formě projektových nebo krátkodobých spoluprací; a to i přes inherentní limity pramenící z lokalizované orientace výzkumné činnosti institutu.
- Ke zvážení dává panel zlepšení mechanismů pro odhalování nekorektního chování v organizaci – anonymizovaná forma, určení speciálního pracovníka pro danou oblast (lze zajistit v rámci působnosti zřizovatele).

KLASTR 4.4 – FINANČNÍ ZDROJE PRO VAVAI

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
4.11	Struktura finančních zdrojů pro VaVal	4
4.12	Podpora získávání zahraničních výzkumných projektů	4

HODNOCENÍ KLASTRU 4.4 EVALUAČNÍM PANELEM

IKSP se zabývá kvalitním výzkumem, ačkoli je otázkou, zda může být ve všech oblastech špičkový v rámci daných podmínek. Financování IKSP přichází zejména od zřizovatele a z institucionální podpory, s omezenými až zanedbatelnými prostředky z projektů účelové podpory. Více než 90% saturace absorpční kapacity veřejné podpory skrze DKRVO představuje z pohledu poskytovatele relativně problematickou pozici.

Poskytovatel vnímá jako motivační a zároveň dostatečně stabilní financování v poměru 70:30 mezi DKRVO a účelovým financováním. Přestože si je panel vědom dominujícímu financování zřizovatelem, a tedy relativně menší roli podpory skrze DKRVO na celkovém fungování organizace, existuje zde prostor pro zlepšení. Současné využívání DKRVO považuje panel za relativně efektivní a smysluplné, celkové rozložení zdrojů organizace a jejich relace vůči výzkumnému programu by však mělo projít diskusí. Na jedné straně je současné nastavení nejlepším možným pro zřizovatele, z hlediska důrazu na plnění jeho potřeb a zadání. Z hlediska rozvoje kapacit, schopností, reputace a kvality výstupů organizace by však byla vhodná větší flexibilita. Panel proto diskutoval příklady resortních výzkumných organizací, převedených do režimu veřejné výzkumné instituce a potenciální benefity pro IKSP.

Organizace se pasivně staví k získávání zahraničních výzkumných projektů, což je dáno omezenou kapacitou a náročnou administrativou. Omezení vyplývající ze začlenění organizace do Ministerstva spravedlnosti, jako je nízká flexibilita v najímání vědeckých a administrativních pracovníků nebo omezené prostorové zázemí, také ztěžují realizaci širšího a dynamičtějšího (ambicióznějšího) výzkumného programu. IKSP nevyužívá samostatnou strategii pro získávání prestižních zahraničních finančních prostředků pro VaVal, ale prezentuje vhodné řešení tohoto problému s ohledem na své možnosti a limity. Podporu individuálního zapojování výzkumníků do spoluprací různého rozsahu s mezinárodními partnery institut podporuje, a to panel vnímá jako pozitivní.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 4.4

- Usilovat o další zdroje, např. získáváním grantů a vytěžováním jiných kompetitivních příležitostí k financování.
- Zvážit zapojení do vícero zahraničních projektů, alespoň z pozice spoluúčasti na projektu, např. v rámci rozvojového plánu organizace.
- Usilovat o zapojení do projektů špičkového výzkumu – domácích i zahraničních, byť třeba individuální, nebo v roli přispívajícího partnera.
- Usilovat, ve spolupráci se zřizovatelem, o vytváření podmínek, aby bylo řešení zahraničních projektů na IKSP lépe realizovatelné, a následně aktivně vyhledávat možnosti zapojování do mezinárodních výzkumných projektů v relevantních oblastech.
- Prodiskutovat právní formu ve spolupráci se zřizovatelem a detailně zvážit výhody a nevýhody jiného režimu; za příklady lze považovat v.v.i. v působnosti SÚJB.

KLASTR 4.5 – FORMATIVNÍ HODNOCENÍ VAVAI A ROZVOJOVÁ INICIATIVA S APLIKAČNÍM POTENCIÁLEM

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
4.13	Interní a externí systém hodnocení výzkumných jednotek (skupin, týmů)	5
4.14	Podmínky vzniku nových týmů a zavádění nových výzkumných témat	6
4.15	Externí poradní orgány pro VaVal, nezávislá zpětná vazba pro VaVal	6

HODNOCENÍ KLASTRU 4.5 EVALUAČNÍM PANELEM

Externí hodnocení zahrnuje zřizovatele, vládní orgány a odbornou komunitu na národní i mezinárodní úrovni, s důrazem na reakce na výsledky výzkumů. Interní hodnocení zahrnuje oponenturu projektů, kontrolu projektů a činnost interní Oponentní rady IKSP a Vědecké rady. Plánování a hodnocení projektů je zajištěno Vědeckou radou IKSP. I když IKSP nemá systém hodnocení výzkumných týmů, lze tento přístup považovat v současnosti za adekvátní vzhledem k velikosti organizace a dočasné povaze týmů v rámci konkrétních výzkumných úkolů.

Nová témata vycházejí z dlouhodobého monitorování trendů kriminality a jsou prioritizována ve vztahu k potřebám uživatelů výsledků. Organizace má Střednědobý plán, který umožňuje relativně efektivní rozvržení aktivit a formování týmů pro plnění konkrétních výzkumných úkolů. I přesto, že zapojení do projektů mimo tento plán je omezené, IKSP strategii zakládání výzkumných týmů na konkrétní úkoly považuje za úspěšnou. Při akceptaci limitů v administrativě pro podporu projektů lze s takovým hodnocením souhlasit.

Vědecká rada IKSP je efektivním poradním orgánem ředitele, složeným z předních odborníků z relevantních oborů souvisejících s činnostmi instituce. Její činnost je upravena interními předpisy a Rada je ve vztahu k řízení institutu aktivní.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 4.5

- S ohledem na věkovou strukturu bude tvořit hodnocení týmů i jednotlivců velmi důležitý aspekt fungování Institutu, připravit pro ně transparentní kritéria.

- Usilovat o vyšší flexibilitu při řešení relevantních projektů i mimo střednědobý výzkumný plán.
- Rozvíjet ve spolupráci se zřizovatelem zázemí pro výzkumnou činnost v podobě posílení administrativy a cíleného vytváření podmínek pro přesun administrativních povinností mimo řešitelské týmy.

KLASTR 4.6 – NÁRODNÍ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
4.16	Spolupráce ve VaVal na národní úrovni	6
4.17	Spolupráce ve VaVal na mezinárodní úrovni	4
4.18	Mobilita výzkumných pracovníků	5
4.19	Využití kapacit prostředí	5
4.20	Poskytované služby	6

HODNOCENÍ KLASTRU 4.6 EVALUAČNÍM PANELEM

Jako resortní výzkumné pracoviště nejvíce spolupracuje s uživateli výsledků své činnosti, jako je Ministerstvo spravedlnosti, Policie ČR, a další. IKSP uzavřela dohody o spolupráci s Akademií věd ČR

Pracovníci IKSP plní důležitou roli jako národní korespondenti a reprezentanti České republiky v mezinárodních vědeckých iniciativách a platformách. Tato aktivní účast přispívá k výměně znalostí a odborných postupů se zahraničím. Konzistentní institucionální zapojování do významných projektů s cílem získání dalších zdrojů nebo napojení na elitní partnery za účelem posilování kvality výsledků nicméně chybí. Existuje zde ale značný potenciál, právě díky individuálním aktivitám a členstvím výzkumníků.

Mobilita výzkumných pracovníků je v IKSP omezena především vzhledem k jejich vytíženosti výzkumnou činností, zejména plněním úkolů vyplývajících ze střednědobého plánu. I přesto je však patrná snaha o podporu mezinárodních kontaktů alespoň prostřednictvím účasti na vědeckých konferencích, zapojení do mezinárodních asociací a lektorské činnosti. Organizace se snaží využívat dostupné možnosti pro výměnu zkušeností a poznatků, přičemž rozhodnutí o vhodných aktivitách podléhá internímu projednání a schválení. Je důležité, aby tyto aktivity přispívaly k rozšiřování znalostní základny, profesnímu růstu a prestiži organizace, aniž by ohrožovaly naplnění cílů stanovených ve střednědobém plánu činnosti. Navzdory omezením, která vycházejí ze specifického postavení IKSP jako resortního výzkumného pracoviště, má panel za to, že je podpora mobility výzkumných pracovníků klíčová pro rozvoj organizace a udržení konkurenceschopnosti v mezinárodním prostředí.

KSP hraje klíčovou roli ve výzkumné činnosti svého zaměření a je považován za nezastupitelné pracoviště v oblasti kriminality a trestní justice. IKSP se aktivně věnuje široké škále oblastí rozvoje kriminologie, přičemž je si vědom svých limitů a nedostatků v pokrytí všech témat. Prostor pro další rozvoj panel spatřuje ve větším a intenzivnějším propojení s domácí akademickou komunitou a v koordinovaném přístupu k rozvoji disciplíny v ČR.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 4.6

- Posilovat systematicky roli IKSP v komunitě, jako komunikačního těžiště mezi potřebami praxe a schopnostmi akademických a neziskových partnerů; sehrávat roli překladatele a komunikátora v těchto aspektech mezi dotčenými komunitami navzájem.
- IKSP by měl aktivněji hledat možnosti společných projektů a posilovat svou pozici i jako výzkumný partner.
- U progresivních témat v mezinárodním prostředí je nutné snažit se posunout do pozice aktivního partnera.
- Pokusit se poskytovat podmínky k realizaci alespoň krátkodobých stáží na relevantních (především zahraničních) pracovištích a obecně vytvářet jasné a, pokud možno velkorysé, podmínky pro mezinárodní mobilitu zejm. juniorních výzkumníků.
- Dále rozvíjet/incitativizovat mezinárodní vědeckou spolupráci, individuální i týmovou, a usilovat o kvalitní mezinárodní výstupy.

KLASTR 4.7 – DOBRÁ PRAXE VE VAVAI

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
4.21	Vnitřní pravidla a opatření pro udržování dobré praxe ve VaVal	6
4.22	Strategie otevřeného přístupu k informacím z VaVal (Open Access)	7
4.23	Strategie správy výzkumných dat (Data Management)	6

HODNOCENÍ KLASTRU 4.7 EVALUAČNÍM PANELEM

Je dobře, že IKSP má stanovené Etické kodexy jak pro výzkumnou činnost, tak pro chování zaměstnanců. Dodržování těchto kodexů je důležité pro zachování integrity ve vědeckém prostředí a důvěryhodnosti instituce. Dohled provádí Oponentní rada IKSP. Vlastní etickou komisi pro výzkum IKSP zřízenou nemá, což by vzhledem k současným standardům bylo vhodné.

Monografie, shrnující výsledky projektových aktivit, jsou zpravidla volně přístupné, zveřejňované standardními kanály. Časopisecké výstupy jsou v režimu Open Access publikovány spíše v menšině. Protože ale monografie tvoří těžiště výsledkového portfolia organizace, lze tuto situaci považovat za příznivou.

Systém pro správu dat se jeví jako řádný, což podporuje existence interních předpisů a standardizovaných postupů. e pozitivní, že při výzkumné činnosti jsou k dispozici standardizované formuláře a pracovní manuál pro jednotlivé fáze výzkumu, což pomáhá zajistit konzistenci a kvalitu dat. Jediným deficitem je nízká míra poskytování získaných dat širší vědecké komunitě pro další výzkum. Pokud je to možné a bezpečné z hlediska ochrany osobních údajů, je důležité zvažovat možnosti zpřístupnění datových sad pro další výzkum.

Celkově IKSP reprezentuje robustní systém přístupu k dobré praxi ve VaVal.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 4.7

- Dopracovat pravidla a opatření pro udržování a následování dobré praxe v managementu a provádění VaVal i ve vztahu k externí spolupráci.
- Zvážit zřízení vlastní etické komise pro posuzování projektů, nebo zajistit tuto možnost u jiné instituce.

- Uvážit širší zpřístupnění datových souborů, pro které neplatí nějaký zvláštní režim.
- Poskytovat anonymizované datové soubory s dokumentací pro další výzkum prostřednictvím datových archivů (tam kde je to možné, tj. zejména dotazníková šetření).
- Informovat odbornou veřejnost o existujících zdrojích dat, která institut pro další kriminologický výzkum zpřístupňuje.

HODNOCENÍ MODULU 4

IKSP je etablovaná výzkumná organizace s pevnými základy, zejména díky stabilnímu financování a kontinuitě výzkumné činnosti. Má dobře nastavené mechanismy kontroly průběhu projektů a vyvážené zastoupení pracovníků podle pohlaví. Organizace také poskytuje dostatečnou podporu pro vzdělávání zaměstnanců a účast na konferencích.

Nicméně IKSP má také své slabiny. Má omezenou flexibilitu ve směřování výzkumu kvůli závaznému střednědobému plánu a nižší míru podpory získávání projektů z účelové podpory a mezinárodních zdrojů financování. Také je zde nižší podíl pracovníků s dokončeným doktorským studiem.

Z pohledu dlouhodobého rozvoje bude hlavní výzvou pro udržitelnou činnost organizace schopnost adaptovat se na požadavky nastupující výzkumné agendy, udržení relace s nastupující generací výzkumníků a její zapojení do spolupráce s institutem, a především internacionalizace. Z diskuse v panelu i během návštěvy na místě vyplývá zásadní limit pro udržitelnost a rozvoj v podobě nedostatečných administrativních kapacit.

Panel obecně konstatuje, že organizace z úzkého propojení se zřizovatelem těží, ale bylo by vhodné prozkoumat možnosti a zkušenosti s jinými režimy právního postavení resortního výzkumu. Příklad SÚJB ukazuje, že větší autonomie nemusí znamenat ohrožení nebo snížení důrazu na plnění potřeb zřizovatele, ale zároveň otevírá značné možnosti pro rozvoj kapacity a schopnosti takové plnění poskytovat. Panel zároveň chápe pozitiva plynoucí pro zřizovatele i organizaci ze současného nastavení.

SILNÉ STRÁNKY MODULU 4

1. Stabilita financování výzkumu.
2. Dobře nastavené mechanismy kontroly průběhu projektů.
3. Vyvážené zastoupení pracovníků podle pohlaví.
4. Podpora vzdělávání zaměstnanců a účast na konferencích.

SLABÉ STRÁNKY MODULU 4

1. Omezená flexibilita ve směřování výzkumu kvůli závaznému střednědobému plánu.
2. Nižší míra podpory získávání projektů z účelové podpory a mezinárodních zdrojů financování.
3. Nižší podíl pracovníků s dokončeným doktorským studiem.
4. Omezené mezinárodní zapojení a publikace.
5. Přílišná závislost na DKRVO v rámci podpory VaVal (tedy nad rámec relace se zřizovatelem)

KLASTR 5.1 – MISE A VIZE VE VAVAI

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
5.1	Mise a vize hodnocené instituce ve VaVal	7

HODNOCENÍ KLASTRU 5.1 EVALUAČNÍM PANELEM

IKSP je jedinečnou organizací na národní úrovni, jejíž charakter, vize a mise plně odpovídají definovanému záměru ve Statutu. Hlavní důraz je kladen na reakci na potřeby zřizovatele a dalších institucionálních složek, což zajišťuje prvotřídní postavení v oblasti kriminologie a trestní justice.

IKSP má úzké napojení na zřizovatele, což jí umožňuje získávat přístup k důležitým datům z oblasti justice a vězeňství. Organizace se zaměřuje na systematickou činnost v oblasti kriminologie a trestní justice, což zaručuje prvotřídní postavení a významný aplikační potenciál. IKSP výrazně ovlivňuje aktivity státní správy a zastupuje Českou republiku v mezinárodních institucích a aktivitách.

Přestože je IKSP dominantním pracovištěm v ČR realizujícím empirický kriminologický výzkum, stále existuje určitá slabina v orientaci téměř výhradně na lokální kontext a nedostatečném zapojení do mezinárodního výzkumu. Výzvou pro organizaci zůstává zvýšení mezinárodního zapojení a publikování v uznávaných mezinárodních časopisech, aby maximalizovala svůj dopad a prestiž ve výzkumné oblasti.

Sama existence pracoviště tohoto typu není v Evropě vždy samozřejmostí, a proto je třeba jej systematicky rozvíjet a podporovat. Momentální důraz na střednědobý plán a ad hoc úkoly (tedy do značné míry operativu) a menší důraz na aktivní rozvoj organizaci v dlouhodobém horizontu bude limitovat.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 5.1

- Nechat institutu jistou míru samostatnosti a nezávislosti při formování rozvojových vizí.
- K naplnění vize excelentního pracoviště je třeba zejména posílit orientaci na mezinárodní výzkum a prezentaci výstupů mezinárodnímu publiku.

KLASTR 5.2 – CÍLE A STRATEGIE VÝZKUMNÉHO PROGRAMU

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
5.2	Relevance výzkumného programu vzhledem k potřebám společnosti	7
5.3	Relevance předpokládaných výsledků vzhledem k potřebám uživatele	8

HODNOCENÍ KLASTRU 5.2 EVALUAČNÍM PANELEM

IKSP má dostatečně konkrétní a realistickou strategii, která odpovídá mezinárodním trendům, i když přímo na ně zatím nenavazuje. Je postavena na poznatcích vyplývajících z aktuálních potřeb společnosti, na které výzkum IKSP přímo reaguje. Organizace je zaměřena na naplňování potřeb státu

ve specifických oblastech trestní a bezpečnostní politiky a reaguje na úkoly vyplývající ze strategických dokumentů.

Výzkumná strategie IKSP je propracovaná a výzkumná témata jsou schvalována zřizovatelem ve střednědobém plánu na základě analýzy trendů kriminality. Implementace výsledků a aplikační potenciál je zohledněn již při tvorbě plánu činnosti. Organizace úzce spolupracuje se zřizovatelem i dalšími státními institucemi, což významně zvyšuje aplikační potenciál výstupů.

Celkově je výzkumná strategie IKSP zaměřena především na výzkumné potřeby státu v oblasti trestní a bezpečnostní politiky, a to prostřednictvím úzké spolupráce se zřizovatelem a dalšími státními institucemi.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 5.2

- V návaznosti na dříve doporučované posílení flexibility a schopnosti rozšiřování rozsahu sledovat i globálně relevantní kriminologické trendy a témata; aktivně je rozvíjet, nebo cíleně budovat relace s ostatními řešiteli v tomto poli.

KLASTR 5.3 – NÁRODNÍ A MEZINÁRODNÍ KONTEXT VAVAI

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
5.4	Vazba na plnění vyšších národních a nadnárodních strategických cílů a opatření v oblasti VaVal	8
5.5	Strategie a nástroje strategického řízení pro zvyšování mezinárodní nebo oborové konkurenceschopnosti výzkumné činnosti organizace a její kvality	5

HODNOCENÍ KLASTRU 5.3 EVALUAČNÍM PANELEM

IKSP se aktivně zapojuje do přípravy a realizace strategických dokumentů v oblasti trestní a bezpečnostní politiky, a to jak na národní, tak mezinárodní úrovni. Navzdory omezeným kapacitám se organizace účastní mezinárodních aktivit a prezentuje své výsledky v mezinárodním kontextu.

Strategie organizace se primárně zaměřuje na naplňování potřeb zřizovatele, posilování mezinárodní konkurenceschopnosti je sice druhotným, ale viditelným cílem. IKSP má propracovaný systém řízení kvality výzkumné činnosti a dodržuje etická pravidla standardní pro obdobné organizace, na vyšší míru internacionalizace je tedy připravena. Zapojování do mezinárodních projektů má přesto prozatím spíše pasivní charakter.

Panel si je vědom personálních a administrativních úskalí, která větší důraz na internacionalizaci přináší, avšak považuje její rozvoj za klíčovou složku budoucího úspěchu organizace.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 5.3

- Usilovat o vyšší podíl výstupů v angličtině, a prezentovat tak výsledky výzkumu i mezinárodní komunitě (tj. získávat na ně zpětnou vazbu také ze zahraničí).

- Podporovat aktivní zapojení do mezinárodní spolupráce a zachycování nadnárodních výzkumných směrů a cílů pro udržení vlastní dlouhodobé relevance za rámec lokalizovaného výzkumného zaměření.

KLASTR 5.4 – NÁSTROJE PRO NAPLŇOVÁNÍ VÝZKUMNÉ STRATEGIE

Kritérium	Název kritéria	Hodnocení
5.6	Institucionální nástroje pro naplňování výzkumné strategie	6
5.7	Strategie řízení společenského přínosu výzkumné činnosti	6
5.8	Strategie internacionalizace výzkumu a vývoje	5
5.9	Strategie vnitřního rozvoje kapacit VO	6

HODNOCENÍ KLASTRU 5.4 EVALUAČNÍM PANELEM

IKSP disponuje komplexním systémem nástrojů, které jsou přiměřené velikosti a charakteru organizace a pomáhají naplňovat výzkumnou strategii v souladu s požadavky na podporu kvality VaVal a vytváření pracovního prostředí pro výzkum. Tyto nástroje poskytují pevný základ pro řízení výzkumné činnosti a zajišťují dodržování stanovených standardů a kvalitního provádění výzkumných projektů.

Nástroje strategického řízení jsou rozpracovány na horizontální i vertikální úrovni a slouží k efektivnímu plnění výzkumných cílů a maximalizaci společenského dopadu výsledků v rámci spolupráce se zřizovatelem a k plnění jeho potřeb. Celkově lze konstatovat, že strategie řízení společenského přínosu výzkumné činnosti IKSP je promyšlená a podporuje reálný společenský dopad a aplikovatelnost výsledků v praxi. Klíčovým prvkem celého systému je symbiotická relace se zřizovatelem, jakožto hlavním uživatelem výsledků a se součástmi resortu spravedlnosti. To představuje také jistý limit při rozvoji celku výzkumného programu organizace.

Strategie internalizace spočívá zejména v zapojování do mezinárodních odborných společností a skupin a působení v roli národních expertů/kontaktů v několika výzkumných projektech/sítích. Pracovníci IKSP se taktéž pravidelně účastní mezinárodních oborových akcí (konference apod.). Omezené množství výstupů výzkumu IKSP je dostupné i v anglickém jazyce. Navzdory těmto pozitivním aspektům je však strategie internacionalizace omezena rozpočtovými a administrativními limity institutu. Panel reflektuje dosavadní internacionalizační snahy, nicméně obecně považuje posilování mezinárodní spolupráce za klíčový aspekt budoucího rozvoje IKSP.

Organizace klade důraz na odborný růst pracovníků, péči o sladování pracovního a rodinného života a udržení kvality pracovního prostředí. Stabilita finančního zajištění z rozpočtové kapitoly zřizovatele a institucionální podpory umožňuje dlouhodobé plánování, avšak je nutné rozšířit využívání účelové podpory pro zvýšení dostupných zdrojů. Důležitým se stává nábor (i když lepší by byl výběr) nových pracovníků.

DOPORUČENÍ EVALUAČNÍHO PANELU KE KLASTRU 5.4

- Usilovat o prohloubení mezinárodní spolupráce a o zapojování většího množství pracovníků do těchto aktivit.
- Vyšší podpora kvalitní publikační činnosti v anglickém jazyce.
- Nastavit systém podpory doplnění kvalifikace (zejména Ph.D.) a
- Rozvíjet systém podpory mobilit na zahraniční pracoviště.
- Usilovat o vytvoření podmínek pro možnost realizace více projektů z účelové podpory, a tedy i zvýšit počet žádostí o tento typ projektů, včetně zapojení do mezinárodních projektů.
- Věnovat pozornost zapojení doktorandů a obecně recruitmentu a stabilizaci nových pracovníků.

HODNOCENÍ MODULU 5

IKSP je dlouhodobě stabilní institucí s kvalitně nastavenými řídicími procesy a systematickým přístupem ke stanovování výzkumné agendy. Jako organizační složka státu je v těchto ohledech konzervativní, což zajišťuje předvídatelnost celého procesu i jeho směřování. V podmínkách, které jsou dány dominující relací se zřizovatelem a jeho požadavky na výzkumný program dělá organizace pro vlastní rozvoj maximum, jakkoliv to znamená především podporovat a neblokovat individuální aktivity jednotlivých výzkumníků. Zásadní změna strategie rozvoje IKSP jako výzkumné organizace pravděpodobně není v limitech daných současnou právní formou a charakterem zcela uspokojivě možná.

IKSP se potýká s výzvami především v oblasti omezené kapacity pro mezinárodní angažovanost a financování, což brání jeho konkurenceschopnosti na globální úrovni. Zatímco jeho výzkumný směr souzní s národními prioritami a těší se silné podpoře ze strany zainteresovaných stran, jeho zaměření na lokální kontext omezuje jeho mezinárodní viditelnost. Zvolené strategie stabilizace a relativně pomalého inkrementálního rozvoje jsou adekvátní pozici malé a specializované výzkumné organizace.

Panel je toho názoru, že v relaci ke kriminologické komunitě v ČR i v zahraničí jsou aktivity IKSP pozitivní, existuje zde však prostor pro zlepšení, zejm. ve vztahu ke dlouhodobé vizi organizace jako vysoce kvalitního výzkumného pracoviště. Ve zkratce je třeba překonávat inherentní limity státní organizace cestou maximálně efektivního partnerství.

Závěrem lze konstatovat, že IKSP prokazuje systematický přístup k výzkumu a strategickému řízení, efektivně reaguje na potřeby společnosti a spolupracuje se zainteresovanými stranami. Zatímco vyniká v oblastech jako je finanční stabilita a praktické využití, čelí překážkám při rozšiřování svého mezinárodního působení a hledání významných rozvojových příležitostí. Silné stránky institutu poskytují pevný základ pro jeho činnost, ale jsou zapotřebí soustředěné úsilí k překonání jeho slabých stránek a zvýšení jeho globální konkurenceschopnosti.

SILNÉ STRÁNKY MODULU 5

1. Charakter, vize a mise IKSP odpovídají definovanému záměru ve Statutu IKSP.
2. Využitelnost výzkumných poznatků je zajištěna důrazem na úzkou spolupráci s uživateli při formulaci výzkumného programu.
3. Přenos výsledků do praxe je zajištěn symbiotickým vztahem mezi organizací a zřizovatelem a cestou neformálního transferu znalostí skrze expertní zapojení pracovníků institutu v řadě těles, formulujících relevantní politiky.
4. Přes zásadní limity se institut snaží rozvíjet mezinárodní kontakty alespoň skrze podporu individuálních relací výzkumníků.

SLABÉ STRÁNKY MODULU 5

1. Omezená kapacita organizace brání rozvoji a konkurenceschopnosti na mezinárodní úrovni.
2. Primární orientace IKSP na lokální kontext znamená nízké zapojení do mezinárodního výzkumu a, v jistém smyslu, i omezení flexibility v určení zdrojů na výzkum v nastupujících tématech.

3. Spíše nízký podíl výstupů v anglickém jazyce, což omezuje jejich dostupnost v mezinárodně uznávaných oborových časopisech.
4. Limitující finance pro mezinárodní aktivity omezují možnosti rozvoje na mezinárodní úrovni.